

Հաստատված է

__Էկոլոգիայի և կայուն զարգացման __ ամբիոնի

__թիվ 4__ նիստում

“_17_” __նոյեմբերի__ 2022թ.

__Ս.Շողերյան__

ԱՄԲԻՈՆԻ ՀԱԾԿԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2022

1. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Հաշվետու տարում ամբիոնի ուսումնական աշխատանքների ծրագրված ծավալը, կատարված ուսումնական աշխատանքի ծավալը:

2022-2023 ուս.տարվա ամբիոնի ծավալային ժամաքանակը կազմում է 5106 ժամ, որից 4612 ժամը բաշխվել է ամբիոնի դասախոսների միջև, միջին ծանրավեռնվածության միավորը 850 ժամ: Նախորդ տարվա համեմատ ամբիոնի ժամաքանակը ավելացել է 401 ժամով: Ամբիոնում կա 5,25 հաստիք, նախորդ տարվա 5 հաստիքի փոխարեն:

Առկա բակալավր - 2247 ժամ
Առկա մագիստրատուրա -1358 ժամ
Ջեռակա բակալավր - 1419 ժամ
Ջեռակա մագիստրատուրա - 52 ժամ
Ասպիրանտուրա - 30 ժամ
Ընդամենը - 5106 ժամ

Հաշվետու տարում ամբիոնի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության մոտեցումներն ու քաղաքականությունը, որքանով է այն նպաստել ուսանողակենտրոն ուսուցմանը:

Հաշվետու տարում դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության մոտեցումներն ու քաղաքականությունը փոփոխվել են ըստ մասնագիտական կրթական ծրագրերի ակնկալվող արդյունքների: Ներկայացվող փոփոխությունները իրականացվել են առարկայի մասնագիտական ժամանակակից պահանջներին համապատասխան և նպաստել ուսանողակենտրոն ուսուցմանը: Մասնավորապես՝

Երկու միջանկյալ ստուգման բաղադրիչը փոխարինվել է ստուգաբային ամփոփմամբ՝ հետևյալ դասընթացներում՝

Բնապահպանություն և շրջակա միջավայրի խնդիրներ

Հաշվետու տարում ամբիոնում կիրառված ուսանողների գնահատման համակարգը, գնահատման բաղադրիչների ձևավորման մոտեցումները, ուսումնառության արդյունքներից հետ կապը և ակադեմիական ազնվության ապահովմանն ուղղված աշխատանքները:

Ամբիոնում սահմանված գնահատման բաղադրիչների ձևավորման մոտեցումները իրականացվել են “Կրթական գործընթացների կառավարման և բարեփոխումների վարչության” կողմից մշակված գնահատման համակարգի չափանիշների հիման վրա:

Գնահատման համակարգի կատարելագործման ուղղությամբ իրականացվել են հետևյալ գործողությունները՝

- Առարկայական նկարագրերում ամրագրվել են ստուգման ձևերի գնահատման չափանիշները, ընթացիկ և միջանկյալ ստուգումների, ստուգաբային աշխատանքի և ամփոփիչ ստուգում բաղադրիչների տոկոսային միավորի չափը և դրանց ձևավորման սկզբունքներն ու մեխանիզմները՝ ընդհանուր գնահատականի կառուցվածքում:

Միջանկյալ ստուգման ձևաչափերի ոչ միատարրությունը պայամանավորված է եղել առարկաների յուրահատկությամբ:

- Գնահատման համակարգում կարևորվել է նաև ուսանողի վերլուծական, ինքնուրույն աշխատանքի բաղադրիչը: Այդ նպատակով միջանկյալ և ընթացիկ ստուգումներն իրա-կանացվել են բանավոր լսումների, գնահատվող էլեկտրոնային առաջադրանքի կատարման, որոշ դասընթացներում նաև ռեֆերատիվ աշխատանքի միջոցով:
- Գնահատման համակարգում կարևորվել են նաև ուսանողների ինչպես լսարանում, այնպես էլ էլեկ-տ-րոնային հարթակում (Google Classroom) ցուցաբերած ակտիվությունը:

Գնահատման համակարգում թվարկված յուրաքանչյուր բաղադրիչ կիրառելիս ՊԴԱ-ն գործնակա-նում անդ-րադարձել է ստուգման յուրաքանչյուր կոնկրետ ձևի առանձնահատկություններից բխող պա-հանջ-ների իրականացման եղանակներին՝ ըստ առարկայական նկարագրերում սահմանված ելքային արդյունքների:

Հաշվետու տարում ամբիոնի նիստերում քննարկված հիմնական հարցերը, իրականացված աշխատանքների գնահատման և բարելավման ուղղությամբ ընդունված որոշումները և հաստատված մեխանիզմները:

2022թ ամբիոնում անցկացվել է 10 նիստ, քննարկված առանցքային հարցերը վերաբերվել են ուսումնական գործընթացին, գիտական և մեթոդական աշխատանքներին առնչվող հարցերին, համալսարանի տարբեր ստորաբաժանումների կողմից ուղարկված գրությունների, հանձնարարականների և դասալսումների արդյունքների քննարկումներին:

Քննարկված հիմնական և առանցքային հարցեր

- **Արձ.Ո6, 20.01.2022** 2021-2022 ուսումնական տարվա երկրորդ կիսամյակի դասերի կազմակերպման հարցը, պետական որակավորման քննությունների հարցաշարերի հարցը:
- **Արձ.Ո 11, 30.06.2022** Ամբիոնի կողմից, որպես առաջատար կազմակերպություն, գրախոսվել են հետևյալ թեկնածուական ատենախոսությունները՝
- “ՀՀ-ում տարածված դեղաբանական նշանակություն ունեցող որոշ մակրոմիցետների կենսաբանական ակտիվ նյութերի գնահատում” (ՀՀ ԳԱԱ Ա. Թախտաջյանի անվան բուսաբանական ինստիտուտ), դոցենտներ Ս. Շողերյան, Ա. Գասպարյան
- **Արձ.Ո1, 26.08.2022** 2022-2023 ուսումնական տարին սկսելու նախապատրաստական աշխատանքների կազմակերպման, ամբիոնի ծավալի և դասաբաշխման հարցը: Առարկայական նկարագրերի և թեմատիկ տրոհումների քննարկման, հաստատման, վերահաստատման և առարկայական ծրագրերի նոր ձևաչափերով վերանայման հարցերը:
- **Արձ.Ո2, 19.09.2022.**2022-2023 ուսումնական տարում դասավանդվող առարկաների ուսումնամեթոդական փաթեթների, ավարտական աշխատանքների, մագիստրոսական թեզերի թեմաների հաստատման հարցը:
- **Արձ.Ո3, 24.10.2022-**Դասալսումների քննարկում և գնահատում, մանկավարժական պրակտիկայի ընթացքը:
- “Որսորդությունն ու անասնապահությունը բրոնզի և երկաթի դարաշրջանում ՀՀ հյուսիս-արևմտյան տարածքում” (ՀՀ ԳԱԱ կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոն), Վ. Հովհաննիսյան, Ս. Շողերյան

- “Յրագրան հիդրոէկոհամակարգի Էկոլոգամանրէաբանական բնութագիրը” (ՀՀ ԳԱԱ կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոն), Վ. Յովհաննիսյան, Ս. Շողերյան

Պրոֆետորադասախոսական կազմը								
	Կանաչք	Դոկտոր	Պրոֆեսոր	Գիտ.թեկն.	Դոցենտ	Ասիստենտ	Դասախոս	Ընդ-նը
Հաստիքային	4	1	1	5	5			6
Համատեղող	1							
Ժամավճարային								
Ընդամենը	5	1	1	5	5			6

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբիոնը ուսումնամեթոդական գործունեությունը հաշվետու տարում:

Ամբիոնի առաջնահերթ խնդիրներից է ուսումնամեթոդական գործունեությունը:

Հաշվետու տարում ամբիոնի կողմից կազմակերպվել են սեմինարներ`

1. Ապրիլի 4-ին` «ՀՀ կենսաբազմազանության հիմնահարցերը: Սևան ազգային պարկի հիմնահարցերը լճի մակարդակի բարձրացման պայմաններում»:
2. Մայիսի 2-ին` «Մանրէների կիրառումը օրգանական սննդի արտադրության գործընթացում»:
3. Հոկտեմբերի 14-ին` «Ալավերդու հանքարդյունաբերական ձեռնարկությունների ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա: Հանրային առողջության հիմնախնդիրներ»:

Ուսանողական գիտական համաժողով

“Աղետներ , համաճարակներ, հանրային առողջություն և կրթություն” Ուսանողական գիտական համաժողով` նվիրված Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ-ի 100 ամյակին:

Նպատակը` գիտական քննարկման հարթակ տրամադրել ուսանողներին` ներկայացնելու և քննարկելու իրենց գիտական հետազոտությունները:

1. Ամբիոնի դոցենտ Սիրինե Շողերյանի կողմից տրվել է կարծիք “Բուկինիստ” հրատարակչության ներկայացրած “Ընդհանուր գիտելիքներ. Հանճար” գիտական հանրագիտարանի մասին առ այն, որ հանրագիտարանը դպրոցականների համար կարող է ծառայել որպես ուսումնասօժանակ գրականություն:
2. Ամբիոնի կողմից, որպես առաջատար կազմակերպություն, գրախոսվել են հետևյալ թեկնածուական ատենախոսությունները`
  - “ՀՀ-ում տարածված դեղաբանական նշանակություն ունեցող որոշ մակրոմիցետների կենսաբանական ակտիվ նյութերի գնահատում” (ՀՀ ԳԱԱ Ա. Թախտաջյանի անվան բուսաբանական ինստիտուտ), դոցենտներ Ս. Շողերյան, Ա. Գասպարյան

- “Որսորդությունն ու անասնապահությունը բրոնզի և երկաթի դարաշրջանում ՀՀ հյուսիս-արևմտյան տարածքում” (ՀՀ ԳԱԱ կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոն), Վ. Հովհաննիսյան, Ս. Շողերյան
- “Հրազդանի հիդրոէկոհամակարգի էկոլոգամանրէաբանական բնութագիրը” (ՀՀ ԳԱԱ կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոն), Վ. Հովհաննիսյան, Ս. Շողերյան

Ամբիոնի աշխատակիցների ուսումնամեթոդական հրատարակումների քանակը					
Դասագրքեր			Ուսումնական ձեռնարկներ		
ՀՊՄՅ դասիչով	ՀՀ դասիչով	ԿԳՆ Այլ դասիչներով	ՀՊՄՅ դասիչով	ՀՀ դասիչով	ԿԳՆ Այլ դասիչներով
-	-	-	-	-	-

Ամբիոնի մեթոդական կոնֆերանսների և սեմինարների քանակը									
Միջազգային		Հանրապետական		Քաղաքային		Համալսարանական		Ամբիոնային	
կոնֆ.	սեմ.	կոնֆ.	սեմ.	կոնֆ.	սեմ.	կոնֆ.	սեմ.	կոնֆ.	սեմ.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Գիտաուսումնական և գիտամեթոդական դրամաշնորհներ			
Անվանում	Ժամկետ	Ֆինանսավորման ծավալ	Ամբիոնի մասնակից-անդամների քանակ
Գյուղատնտեսական բույսերի վնասատու ականաճանճերը Արցախի Հանրապետությունում: Պայքարի նորագույն միջոցառումները:	24 ամիս	7 մլն.	1
Հեռավար ուսուցման հոգեֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունը կոռոնավիրուսային համավարակի պայմաններում:	3 տարի	22.5մլն.	1

3. ԳԻՏԱՅԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱԾԽԱՏՄԱՆՔ

Ամբիոնի հետազոտական գործունեությունը:
Ամբիոնի գիտական, գիտահետազոտական գործունեության ուղղություններն են՝ 1. ՀՀ Լոռու մարզի էկոլոգիական մոնիտորինգ և գնահատում՝

- ա) ծանր մետաղների առկայությունը հողի, ջրի և սննդամթերքի մեջ, և նրանց ազդեցությունը մարդու առողջության վրա:

2. Ուսանողների ֆիզիոլոգիական և հոգեֆիզիոլոգիական հիմնախնդիրների ուսումնասիրությունները`

- ա) Տարիքային (I և IV կուրսեր) և մասնագիտական տարբեր (բնագիտական և հումանիտար) խմբերում իրականացվել է ուսանողների ուշադրության և հիշողության հոգեֆիզիոլոգիական մեխանիզմների, բնական սթրեսների նեյրոդինամիկ բնութագրերի ուսումնասիրություն:
- բ) Իրականացվել է ուսուցման գործընթացում սովորողների կենտրոնական նյարդային համակարգի և կոգնիտիվ գործընթացների փոխգործունեության ուսումնասիրություն, տարիքային (I և IV կուրսեր) և մասնագիտական տարբեր (բնագիտական և հումանիտար) խմբերում:
- գ) Հեռավար ուսուցման տարբեր ծանրաբեռնվածությունների և դասաժամերի տևողության պայմաններում ուսումնասիրվել է սովորողների հոգեկան գործառնությունների (նրանց շարժիչ դրսևորումների) և դրանք ուղեկցող նյարդավեգետատիվ տեղաշարժերի կենսաառիթմալոգիական վերակազմավորման բնութագիրը:
- դ) Գնահատվել է հեռավար ուսուցման արդյունավետությունը արտակարգ` մասնավորապես կորոնավիրուսային համաճարակի պայմաններում: Մասնավորապես` իրականացվել է «սովորող-դասախոս» հետադարձ կապի հոգեֆիզիոլոգիական և նեյրոֆիզիոլոգիական բնութագրերի մոնիտորինգը վիրտուալ լսարաններում` ըստ 2020-2021 ուսումնական տարում իրականացված հեռավար դասերի:

Ամբիոն ՊԴԱ և ուսանողների գիտակա հետազոտական աշխատանքները, հրապարակումները, անցկացրած կոնֆերանսները, սեմինարները, օլիմպիադաները հաշվետու տարում:

Ամբիոնի ՊԴԱ ուսանողների հետ անցկացրել է ուսանողական գիտական համաժողով, որտեղ իրենց գիտահետազոտական աշխատանքներն են ներկայացրել համալսարանի տարբեր ֆակուլտետների ուսանողները: Ամբիոն ՊԴԱ և ուսանողների համատեղ ներկայացված հրապարակումներ`

1. 16-րդ Տարեկան գիտաժողովում` նվիրված Հայ-ռուսական համալսարանի հիմնադրման 25ամյակին զեկուցվել է "80 րոպե տևողությամբ դասաժամի արդյունավետության գնահատման ֆիզիոլոգիական մեխանիզմները ուսումնական գործընթացում" թեման (Անի Հարությունյան):
2. ՀՊՄՀ-ի 100-ամյակին նվիրված համալսարանական ուսանողական գիտաժողովին, «Աղետներ, համաճարակներ, հանրային առողջություն և կրթություն» խորագրով զեկուցվել են « Անվտանգ սննդամթերքի դերը մարդու առողջության մեջ» և «Ինքնակամ ռիսկի գործոնների բացառումը որպես մարդու առողջության պահպանման գրավական» թեմաները (Մերի Շահբազյան, Չվեդա Գևորգյան):
3. 12th World Congress for Neurorehabilitation, Austria, Vienna, "Restoration of the morpho-functional features of the central regulatory structures of the brain during the development of psycho-emotional stress under conditions of Taurine use" (Սիրինե Ճողերյան):

Ամբիոնի հաշվետու տարում իրականացրած հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման միջոցառումները:

Ամբիոնի իրականացրած հետազոտական գործունեությունը սերտորեն փոխկապակցված է է ուսումնական գործընթացի հետ: Հետազոտական աշխատանքների արդյունքները արտացոլվում են ինչպես դասավանդվող դասընթացների սեմինարներում, այնպես էլ ուսանողների հետ կազմակերպված կլոր-սեղաններում և քննարկումներում:

Ա. Պրոֆեսորադասախոսական

Ամբիոնի գիտական ուղղություններ /ևսև` տևտ, պայմանագրային, դրամաշնորհային/				
Ուղղության անվանումը	Աշխ-ի տեսակը	Ֆին.աղբյուր	Ֆին.ծավալ	Կատարողներ

Էկոլոգիական մոնիտորինգ գնահատում	և Հիմնարար	ՀՀ ԿԳՍՄ Գիտության կոմիտե	9.920.794 ՀՀ դրամ	Վ. Հովհաննիսյան Ա. Գասպարյան Լ. Ավանեսյան Ս. Շողերյան Ռ. Սադոյան
Հեռավար ուսուցման հոգեֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունը կոռոնավիրուսային համավարակի պայմաններում:	Կիրառական	ՀՀ ԿԳՍՄ Գիտության կոմիտե	22.500.000 ՀՀ դրամ	Ս. Շողերյան
Գյուղատնտեսական բույսերի վնասատու ականաճանճերը Արցախի Հանրապետությունում: Պայքարի նորագույն միջոցառումները:	Կիրառական	ՀՀ ԿԳՍՄ Գիտության կոմիտե	7.000.000.ՀՀ դրամ	Վ. Հովհաննիսյան

ՊԴԱ-ի կողմից հրատարակված մենագրություններ			
Հեղինակ Ա.Ա.Հ.	Մենագրության անվանումը	Հր.անուն և տարի	Ծավալ
-	-	-	-

Ամբիոնի աշխատակիցների գիտական հոդվածներ և ժողովածուներ, զեկույցներ և թեզիսներ		
Հեղինակ Ա.Ա.Հ.	Հոդվածի , զեկույցի անվանումը	Ծավալ
V. Hovhannisyany, A. Vaseashta, L.Avavesyan, R.Sadoyan, A.Gasparyan. S.Shogheryan	Ecological Characterization and Bio-mitigation Potential of Heavy Metal Contamination in Metallurgically Affected Soil.	Էջ 1-12
В.С.Оганесян, Л. Д. Арутюнова, Л.С. Мирумян, М.А. Магомедова,	Особенности накопления тяжелых металлов в организме моллюсков (Molluska, Limacidae) южного склона горного массива Арагац	Էջ 37-41

Ս. Դ.Մագոմեդովա Տ.Յ. Սոգոսյան.		
Օգանեսյան Վ.Ս., Միրումյան Լ.Ս. Արուտյոնովա Լ.Դ, Ավետյան Ա.Ա, Մագոմեդովա Մ.Յ Գասպարյան Ա.Ս.	Видовой состав беспозвоночных (Diptera, Aphidiidae, Molluska) ущелья реки Азат и их биоэкологические особенности	Էջ 85-92
Ա.Յ.Բարսեղյան, Վ.Ս.Յովհաննիսյան, Լ.Ս.Միրումյան	Երևան քաղաքի կանաչապատ գոտիներում ակացիայի գալամվակի և ակացիայի սղոցողի դեմ պայքարի արդի միջոցառումներ	Էջ 58-62
Բարսեղյան Ա.Յ. Յովհաննիսյան Վ.Ս.	Երևանի զբոսայգիների և պուրակների բուրավետ որոշ ծառատեսակների վնասատուները	Էջ 98-103
Ե.Ա.Ավետիսյան, Ա.Ա.Սետրոսյան, Ս.Ա.Տոցերյան Վ.Ի.Տարսյան., Ա. Տապյան.	N. Impact of makrovipera lebetina obtusa venom on cardiovascular and neuronal reactions in adult rats.	Էջ 142-150
Ս.Ա.Տոցերյան, Յ.Ա.Ավետիսյան., Լ.Գ.Ավանեսյան., Ա.Տապյան., Տապյան.	Н.А. Оценка воздействия музыки различных жанров при информационных нагрузках на функциональное состояние мозга студентов разных специализаций.	Էջ 92-97
Ի.Մարտիրոսյան, Ր.Տադևոսյան. Տ.Տոցերյան, Ա.Ավետիսյան	The effect of "Complex-Co" preparation on the tillering and efficiency indicators of a few spiked cereals (Barley, Emmer, Wheatgrass)	Էջ 3-7

Ամբիոնի գիտական սեմինարներ	
Սեմինարի անվանումը	Անցկացման վայրը, օրը
«Մանրէների կիրառումը օրգանական սննդի արտադրության գործընթացում»:	Հայկենսատոմսուլոգիա ԴՕԱԿ մանրէների ավանդադրման լաբորատորիա: 02.05.2022թվ.
ՀՀ կենսաբազմազանության հիմնահարցերը: Սևան ազգային պարկի հիմնահարցերը լճի մակարդակի բարձրացման պայմաններում:	ՀՀԳԱԱ կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտ.կենտրոն 10.04.2022թվ.
Ալավերդու հանքարդյունաբերական ձեռնարկությունների ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա: Հանրային առողջության հիմնախնդիրներ:	Ալավերդու պղնձամուլիբդենային գործարան: Հոկտեմբերի 14.10 2022թվ.

Ամբիոնի աշխատակիցների կողմից պաշտպանված ատենախոսություններ

Ա.Ա.Յ.	Թեկն/դոկտորական-մասնագիտություն	Պաշտպան ամսաթիվ	ԲՈԿ-ի հաստատում
-	-	-	

Ամբիոնի ՊԴԱ-ի որակավորման բարձրացման և վերապատրաստման տարեկան գրաֆիկ			
Դասախոս Ա.Ա.Յ./հաստիք	ՈԲ-ի անցկացման հաստատություն	ՈԲ ժամկետները	Արդյունք
-	-	-	-

Բ. Ուսանողական

Ուսանողական գիտական հետազոտական ընկերություններ և խմբակներ			
-	-	-	-

Համատեղ գիտահետազոտական աշխատանքներ			
Դասախոս Ա.Ա.Յ.	Ուսանող Ա.Ա.Յ.	Հոդվածի անուն	Հրատ.անվ-մ
Շողերյան Ա.Ա.	Հարությունյան Անի	80 թույն տնտեսության դասաժամի արդյունավետության գնահատման Ֆիզիոլոգիական մեխանիզմները ուսումնական գործընթացում	Հայ-Ռուսական համալսարանի 25-ամյակին նվիրված

Ուսանողական գիտական կոնֆերանսների կազմակերպում և ուս. գեկույցներ		
Կոնֆերանս/ միջազգ., հանրապ., բուհական/	Կոնֆերանսի անվանում/ կազմակերպիչ	Ուսանողական գեկույց / քանակ
ՀՊՄՐ ուսանողական գիտական ֆորում	«Աղետներ, համաճարակներ, հանրային առողջություն և կրթություն»- Էկոլոգիայի և կայուն զարգացման ամբիոն	1.Շահբազյան Մերի - « Անվտանգ սննդամթերքի դերը մարդու առողջության մեջ» 2.Գևորգյան Զվեդա «Ինքնակամ ռիսկի գործոնների բացառումը որպես մարդու առողջության պահպանման »
Հայ-Ռուսական համալսարան	«ՀՌՀ հիմնադրման 25 ամյակին» Հայ-Ռուսական համալսարան	Հարությունյան Անի- 80 թույն տնտեսության դասաժամի արդյունավետության գնահատման Ֆիզիոլոգիական մեխանիզմները ուսումնական գործընթացում

Ուսանողական առարկայական օլիմպիադաներ, մրցույթներ			
Օլիմպիադայի մակարդակը	Մասնագիտական շրջանակ	Ուսանող քանակ	Մրցանակային տեղ/Ա.Ա.Յ.
Միջազգային	-	-	-

Հանրապետական	-	-	-
Տարածաշրջանային	-	-	-

4. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

<p>Ամբիոնի արտաքին կապերի և միջազգայնացման աշխատանքների ընդհանուր նկարագրությունը և վերլուծությունը հաշվետու տարում:</p> <p>Ամբիոնը իրականացնում է գիտահետազոտական համագործակցություն Հայաստանի Ազգային Ազդարային Համալսարանի և Երևանի Պետական Համալսարանի հետ:</p> <p>Ամբիոնի համագործակցությունը տեղական և միջազգային հաստատությունների և կառույցների հետ հաշվետու տարում:</p> <p>Ամբիոնը համագործակցում է ՀՀ ԳԱԱ Ա. Թախթաջյանի անվ. բուսաբանության ինստիտուտի, կենդանաբանության և հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոնի, Լ. Օրբելու անվ. ֆիզիոլոգիայի ինստիտուտի, «Հայկենսատեխնոլոգիա» գիտական կենտրոնի, Մոլեկուլային կենսաբանության ինստիտուտի, բնապահպանության նախարարության հետ:</p> <p>Վերոնշյալ ծրագրերի կարևոր արդյունքները ընդգրկվել են դասընթացներում և ուսանողների կողմից պատրաստվող թեզերում:</p>

Համագործակցություն արտասահմանյան բուհերի ամբիոնների հետ					
Բուհ/ամբիոն /երկիր	Համագործակցության ձևը				
	Ուսումնական	Մեթոդական	Գիտական	Հետազոտական	Այլ
Դադստանի հանրապետության Մախաճկալայի պետական համալսարանի Էկոլոգիայի և կայուն զարգացման ամբիոն:			+	+	
Սամարայի պետական սոցիալ մանկավարժական համալսարան			+	+	
Վորոնեժի պետական համալսարանի կենսաբանության և քիմիայի			+	+	

Ֆակուլտետի կենդանաբանության ամբիոն:					
-------------------------------------	--	--	--	--	--

Պրոֆ-դասախոսական անձնակազմի շարժունակություն				
Ա. Ամբիոնի աշխատակիցների աշխատանք արտասահմանյան բուհերում				
Դասախոս Ա.Ա.Յ.	Պաշտոն	Երկիր/բուհ	Մնալու ժամկետ	Արդյունքներ
-	-	-	-	-
Բ. Ամբիոնի կողմից հրավիրված արտասահմանցի դասախոսներ				
-	-	-	-	-

Համագործակցային միջազգային ծրագրեր			
Անվանում	Գործընկեր	Ժամկետ	Ամբիոնի մասնակից դասախոսներ
-	-	-	-

Մասնակցություն ՀՊՄՀ միջազգային ծրագրերին			
Անվանում	Գործընկեր	Ժամկետ	Ամբիոնի մասնակից դասախոսներ
-	-	-	-

5. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՈՂՄՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՄԱՐԲԵԹԻՆԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբիոն աշխատանքը հանրության շրջանում և հանրակրթական դպրոցների աշակերտների հետ, կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի մեխանիզմները:

Ամբիոնը գործունեություն է ծավալում հանրության շրջանում Էկոլոգիայի և բնապահպանության ուղղությամբ`

Լյուդմիլա Ավանեսյանը ընդգրկվել է ՄԱԿ-ի «Գլոբալ բնապահպանական օգուտների ստեղծում շահագրգիռ կողմերի Էկոլոգիական կրթության, իրազեկության բարձրացման միջոցով» ծրագրի խորհուրդում:

Սիրինե Շողերյանը ՀՀ հանրային խորհրդի բնապահպանական հանձնաժողովի անդամ է:

Ամբիոնը, ավագ դպրոցներում մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով, պարբերաբար հանդիպումներ է կազմակերպում աշակերտների հետ:

Աշխատանք հանրակրթական դպրոցներում` աշակերտների հետ			
Աշխ-ի տեսակը	Համակարգող Ա.Ա.Յ.	Միջոցառման անվանումը	Ժամկետը
Ուսումնական	-	-	-
Մեթոդական	-	-	-
Դաստիարակչական	-	-	-

Աշխատանք հանրության շրջանում			
Աշխ-ի տեսակը	Համակարգող Ա.Ա.Յ.	Միջոցառման անվանումը	Ժամկետը

Ուսումնական Դաստիարակչական	Լ. Ավանեսյան Վ. Հովհաննիսյան Ս.Եղիազարյան Ս.Շողերյան Ա.գասպարյան	Գլոբալ Էկոլոգիական հիմնախնդիրներ դասախոսություն քարոզարշավ	Աշտարակ 18.03.2022 Գառնի, Գյումրի 23.09.2022, 09.06.2022 Ալավերդի 23.11,- 27.11.2022,
Ուսումնական Դաստիարակչական	Լ. Ավանեսյան Ս.Եղիազարյան	դասախոսություն քարոզարշավ Գլոբալ Էկոլոգիական հիմնախնդիրներ	Երևանի հումանիտար քոլեջ 20.05.2022

6. ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ

Ներկայացնել որակի ապահովման ներքին համակարգի աշխատանքները և արդյունավետությունը: Հիմնավորել մոտեցումը:
Ուսումնական գործընթացների որակի արդյունավետությունը ապահովելու և բարելավելու նպատակով ամբիոնի որակի պատասխանատուի կողմից իրականացվել են մշտադիտարկումներ, որի ժամանակ ստուգվել են էլեկտրոնային դասընթացներում առարկայական նկարագրերի, թեմատիկ տրոհումների, հարցաշարերի, ուսումնական նյութերի առկայությունը: Մշտադիտարկման արդյունքները քննարկվել են ամբիոնի նիստերում, վեր են հանվել բացթողումները: Ամբիոնը ունեցել է որակի ապահովման մշակված համակարգ, որն իրենից ներկայացնում է կրթական գործընթացում գիտելիքների ստեղծման և ուսուցման արդյունավետության բարձրացման նոր մեթոդների մշակում, կրթական գործընթացում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման արդյունավետություն, ամբիոնի դասախոսների մասնագիտական որակավորման բարձրացում, դասավանդվող առարկաների դասընթացների թարմացում, մեթոդական նյութերի, առարկաների, ուսումնամեթոդական համալիրների մշակում:
Ներկայացնել գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության աստիճանը և վերլուծել արդյունավետությունը: Հիմնավորել մոտեցումը /կատարել համառոտ մեջբերումներ համապատասխան հիմքերից/:
Հաշվետու տարում ամբիոնը ներքին շահակիցների ներգրավվածությամբ՝ ՀՀ ԳԱԱ վերը նշված գիտական կենտրոնների և ուսանողների մասնակցությամբ կազմակերպել է գիտարշավներ. Բյուրական-Ամբերդ երթուղով, Երևանի բուսաբանական և կենդանաբանական այգիներ, բնության թանգարան, ԱԻՆ, Ջրերի մաքրման կայան, ՀՀ ԱՆ նարկոլոգիական կենտրոն, Ծաղկածորի Օրբելի եղբայրների տուն-թևագարան: Այս միջոցառումների շրջանակներում ուսանողներին հնարավորություն է տրվում շփվելու գիտնական-հետազոտողների հետ և մասնակցելու գիտական քննարկումներին, որոնք արդյունավետ են մասնագիտական որակավորման բարձրացման համար:

Ամբիոնի դասախոսների կատարած աշխատանքի որակի ապահովում և մշտադիտարկում		
Միջոցառման անվանումը	Պատասխանատու	Արդյունքահետևություն
Դասախոսում	Ս. Շողերյան Ս.Եղիազարյան	Դասի վերլուծության արդյունքում կատարելագործվել են դասավանդման մեթոդներն ու սկզբունքները

Էլեկտրոնային հարթակում դասախոսների ակտիվության մշտադիտարկում և առկա բացթողումների շուրջ քննարկումներ:	Ս. Շողերյան Ա.Գասպարյան	Ամբիոնի վարիչի և ամբիոնի որակի պատասխանատուի կողմից բացահայտված բացթողումների և թերությունների շտկում:
Որակի բարելավմանն ուղղված ամբիոնում դասավանդվող դասընթացների առարկայական նկարագրերի և թեմատիկ տրոհումների առաջադրված նոր պահանջների վերաբերյալ հանդիպումներ:	Ա.Գասպարյան	Վերանայվել և շտկվել են ամբիոնում դասավանդվող դասընթացների առարկայական նկարագրերը և թեմատիկ տրոհումները հաշվի առնելով կրթության որակի և բարոյագիտական վարչության կողմից առաջադրված նոր մոտեցումները:

SWOT ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ուժեղ կողմեր

1. Ամբիոնի ՊԴԱ-ի մասնագիտական բարձր որակներ
2. Գիտահետազոտական աշխատանքներում ամբիոնի ՊԴԱ-ի ակտիվ ընդգրկվածություն
3. Տպագրություններ միջազգային բարձր վարկանիշային պարբերականներում (Web of Science, Scopus, SJR Q1, Q2)
4. ՀՀ ԳԱԱ գիտական կենտրոնների հետ համագործակցություն

Թույլ կողմեր

1. Լաբորատոր սարքավորումների բացակայություն:
2. Մանկավարժական բաղադրիչի բացակայություն:

Վտանգներ

1. "Շրջակա միջավայրի գիտություններ" մասնագիտության անվանման հետ կապված դիմորդների թվաքանակի զգալի նվազում:

Հնարավորություններ

1. Օտար լեզուներով դասախոսություններ վարելու հնարավորություն:

2. Արտասահմանյան բուհերի և գիտական կենտրոնների հետ համագործակցություն: